

Sygn. akt VI U 94/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2013 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Monika Roslan - Karasińska

Protokolant: stażysta Agnieszka Łumińska

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2013 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy A. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział W.

z udziałem zainteresowanego (...) z siedzibą w W.

o zasiłek chorobowy – zwrot nienależnie pobranego świadczenia

na skutek odwołania A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział W. z dnia 13 marca 2013 r. znak (...)

orzeka:

uchyla zobowiązanie odwołującego się A. S. do zwrotu pobranego zasiłku chorobowego za okresy od 12 maja 2011 roku do 24 maja 2011 roku i od 26 maja 2011 roku do 30 czerwca 2011 roku w łącznej kwocie 3 134,53 złotych (trzy tysiące sto trzydzieści cztery 53/100) wraz z należnymi odsetkami w kwocie ogółem 710,67 złotych (siedemset dziesięć 67/100)

Sygn. akt VI U 94/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 marca 2013 roku, znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. zobowiązał A. S. do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego za okresy: od dnia 12 maja 2011 roku do dnia 24 maja 2011 roku oraz od dnia 26 maja 2011 roku do dnia 30 czerwca 2011 roku w łącznej kwocie 3.134,53 zł wraz z należnymi odsetkami w kwocie ogółem 710,67 zł. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, iż zgodnie z ustaleniami kontrolnymi spółka (...) wypłaciła A. S. za wskazane okresy zasiłek chorobowy, podczas gdy w tych okresach świadczył on pracę na podstawie umów cywilnoprawnych zawartych z innym płatnikiem składek.

(decyzja ZUS z dnia 13 marca 2013 roku – k. 99 – 101 akt organu rentowego)

A. S. wniósł, dnia 12 kwietnia 2013 roku, odwołanie od przedmiotowej decyzji ZUS, zarzucając jej naruszenie regulacji zawartych w art. 66 ust.2 w zw. z art. 17 ust.1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, art. 68 ust.1 w zw. z art. 17 ust. 3 tej ustawy, naruszenie art. 83 ust. 6 i 7 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, naruszenie art. 6, 7 i 8 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 123 ustawy o ubezpieczeniach społecznych, art. 9 KPA w zw. z art. 123 ustawy o ubezpieczeniach społecznych, art. 24 § 1 pkt 5 KPA w zw. z art. 123 ustawy o ubezpieczeniach społecznych oraz

naruszenie art. 7 Konstytucji RP. Powołując się na owe naruszenia odwołujący się wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy przez stwierdzenie, że nie ciąży na nim obowiązek zwrotu zasiłku chorobowego za okresy od 12 maja 2011 roku do 24 maja 2011 roku oraz od 26 maja 2011 roku do 30 czerwca 2011 roku oraz o zasądzenie kosztów postępowania sądowego, w tym ewentualnych kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu swego stanowiska odwołujący się podał, iż w sprawie zobowiązania go do zwrotu zasiłku za wskazane w skarżonej decyzji okresy ZUS wydał już wcześniej decyzję z dnia 06 lipca 2012 roku. Od tamtej decyzji wniesione zostało odwołanie, w wyniku którego decyzja ta została w całości uchylona. Jednak pomimo prawomocnego zakończenia postępowania w tej sprawie po jakimś czasie odwołujący się został powiadomiony o kolejnym postępowaniu przed organem rentowym, w wyniku którego to postępowania wydana została skarżona decyzja. Odwołujący się podniósł, że w okresach, na które opiewa decyzja ZUS nie świadczył nigdzie pracy, a o fakcie przeciwnym nie mogą świadczyć otrzymywane przez niego w tym czasie wynagrodzenia.

(odwołanie – k. 1 – 7)

W odpowiedzi na odwołanie, z dnia 23 maja 2013 roku, organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu podał on, iż faktycznie w kwestii zwrotu nienależnie pobranych świadczeń przez odwołującego się prowadzono wcześniej postępowanie i wydano decyzję, która została uchylona, jednak jej uchylenie było spowodowane jedynie przedwczesnością rozstrzygnięcia w tym przedmiocie. Ponadto organ rentowy wskazał, że odwołujący się nie powołał żadnych dowodów mających świadczyć o tym, iż wynagrodzenie, które otrzymał on w okresach objętych skarżoną decyzją odnosiło się do wcześniej wykonanej pracy. Organ zauważył, że istotą sporu jest kwestia wykonywania bądź nie przez odwołującego się pracy w okresie orzeczonej niezdolności do pracy.

(odpowiedź na odwołanie – k. 20 – 22)

Postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 29 maja 2013 roku Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanego (...) z siedzibą w W..

(postanowienie z dnia 29 maja 2013 roku – k. 24)

Sąd ustalił, co następuje:

A. S. w okresie, który jest wskazany w skarżonej decyzji, był pracownikiem spółki (...) z siedzibą w W.. W okresie od 09 kwietnia 2011 roku do 23 lipca 2011 roku przebywał on na zwolnieniu lekarskim, co było związane z kontuzją nogi – zerwaniem kości piszczelowej. W związku z tym nie stawiał się on do pracy w wymienionej spółce. Jednocześnie powód świadczył również pracę z tytułu podpisanej umowy zlecenia na rzecz (...). Była to praca o charakterze prowizyjnym, związana z pozyskiwaniem dla zleceniodawcy klientów i prezentacjami w branżach poligraficznych i stomatologicznych. Pracę z umowy zlecenia wykonywał on, gdy miał wolne, po godzinach pracy w wymienionej spółce.

(dowód: zeznania odwołującego się – k. 49, zeznania J. P. – k. 49, zeznania świadka W. N. – k. 50, kopie zwolnień lekarskich – k. 77 – 79 akt organu rentowego)

W toku postępowania Sąd ustalił, że w okresie od 06 marca 2012 roku do 06 kwietnia 2012 roku w spółce (...) z siedzibą w W. ZUS przeprowadził kontrolę. W protokole kontrolnym ustalono, iż A. S. wypłacono tytułem zasiłku chorobowego za okres od 12 maja 2011 roku do 24 maja 2011 roku kwotę 831,61 zł, za okres od 26 maja 2011 roku do 31 maja 2011 roku kwotę 383,82 zł oraz za okres od dnia 01 czerwca 2011 roku do dnia 30 czerwca 2011 roku kwotę 1.919,10 zł. Jednocześnie kontrolerzy ustalili, że odwołujący się w wymienionych okresach niezdolności do pracy wykonywał pracę na podstawie umowy zlecenia. Na podstawie ustaleń owego protokołu ZUS wszczął postępowanie, w wyniku którego wydał decyzję z dnia 06 lipca 2012 roku, znak: (...), którą zobowiązał odwołującego się do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z tytułu zasiłku chorobowego w okresach od 12 maja 2011 roku do 24 maja 2011 roku oraz od 26 maja 2011 roku do 30 czerwca 2011 roku w łącznej kwocie 3.134,53 zł wraz z należnymi odsetkami w kwocie 431,57 zł.

Organ rentowy tę decyzję uzasadnił tym, iż jej adresat w okresie niezdolności do pracy świadczył pracę na podstawie umowy zlecenia zawartej z firmą(...) Od tej decyzji A. S. wniósł odwołanie, w którym zaprzeczył ustaleniom organu rentowego jakoby we wskazanych okresach świadczył pracę. Wskazał on również, że wynagrodzenie, które otrzymał z tytułu umowy zlecenia w miesiącach maj i czerwiec 2011 roku było wynagrodzeniem należnym za pracę wykonaną w miesiącach wcześniejszych. W wyniku wniesienia owego odwołania organ rentowy uchylił skarżoną decyzję, podając w uzasadnieniu, że była ona wydana przedwcześnie.

(dowód: protokół kontroli – k. 1 – 13 akt organu rentowego, decyzja ZUS z dnia 06 lipca 2012 roku – k. 51 – 55 akt organu rentowego, odwołanie od decyzji ZUS z dnia 06 lipca 2012 roku – k. 69 – 75 akt organu rentowego, decyzja ZUS z dnia 29 października 2012 roku – k. 89 – 91 akt organu rentowego)

Sąd ustalił, że odwołujący się nie wykonywał w okresie wskazanym w skarżonej decyzji pracy ani w spółce (...), w której był zatrudniony, ani też na podstawie umowy zlecenia, która łączyła go z firmą (...). W okresie zwolnienia lekarskiego odwołujący się nie był w stanie ruszyć się z domu ze względu na kontuzję.

(dowód: zeznania odwołującego się – k. 49, zeznania J. P. – k. 49, zeznania świadka W. N. – k. 50)

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił opierając się na dokumentach złożonych w niniejszej sprawie, zawartych w aktach organu rentowego, których prawdziwość nie była kwestionowana przez strony. Sąd oparł się również na zeznaniach odwołującego się z k. 49, zeznaniach J. P. z k. 49 oraz zeznaniach W. N. z k. 50, którym dał wiarę w całości jako spójnym i logicznym.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem niniejszego postępowania jest rozpatrzenie odwołania od decyzji ZUS, którą organ rentowy nakazał odwołującemu się zwrócenie pobranych nienależnie świadczeń z tytułu zasiłku chorobowego.

Organ rentowy podając podstawę prawną dla wydania przedmiotowego rozstrzygnięcia przywołuje regulacje zawarte w art. 91 ust. 5 oraz art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity – Dz. U. z 2009 roku, Nr 205, poz. 1585, ze zm.) oraz w art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity – Dz. U. z 2010 roku, Nr 77, poz. 512, ze zm.).

Zgodnie ze wskazanym w uzasadnieniu skarżonej decyzji ZUS art. 91 ust. 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (dalej jako: USUS), protokół kontroli stanowi podstawę do wydania decyzji w zakresie i trybie określonym art. 83 tej ustawy, który dotyczy między innymi wydawania decyzji w sprawach ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i ich wymiaru. Z kolei unormowanie zawarte w art. 84 ust. 1 USUS stanowi, iż osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego. Z podania owej podstawy prawnej wynika, iż organ rentowy swoją decyzję oparł na ustaleniach protokołu kontroli przeprowadzonej przez inspektorów ZUS w okresie od 06 marca 2012 roku do 06 kwietnia 2012 roku w spółce(...)

Kwestie związane z zasiłkiem chorobowym są uregulowane we wspomnianej już ustawie o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (dalej jako: ustawa o świadczeniach). Jak wynika z uzasadnienia skarżonej decyzji odwołujący się został obowiązany do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku, gdyż organ rentowy ustalił, że w okresie objętym owym zasiłkiem pracował on na podstawie umowy zlecenia. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 17 ustawy o świadczeniach ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Należy jednak zauważyć, że w przedmiotowej sprawie organ rentowy oparł swój wniosek o wykonywaniu przez odwołującego się pracy w okresie pobierania zasiłku chorobowego jedynie na dokumentach poświadczających

wypłacenie mu wynagrodzenia w maju i czerwcu z tytułu umowy zlecenia. Organ rentowy nie ustalił jednak w toku kontroli, czy wynagrodzenie to miało być ekwiwalentem za pracę wykonaną w tych miesiącach, czy też odnosiło się do pracy świadczonej przez odwołującego się wcześniej. Warto bowiem zauważyć, że art. 17 ustawy o świadczeniach mówi o wykonywaniu pracy, a nie o pobieraniu wynagrodzenia, samo pobranie wynagrodzenia nie świadczy jeszcze o rzeczywistym, faktycznym świadczeniu w danym okresie pracy. Należy w tym miejscu przytoczyć tezę wyroku Sądu Najwyższego z dnia 04 kwietnia 2012 roku, wydanego w sprawie II UK 186/11, zgodnie z którym nie stanowi pracy zarobkowej uzyskiwanie w trakcie korzystania ze zwolnienia lekarskiego dochodów niepołączonych z osobistym świadczeniem pracy. W przedmiotowej zaś sprawie organ rentowy w żaden sposób nie udowodnił, że odwołujący się rzeczywiście w danym okresie świadczył pracę. Z kolei z ustalonego w przedmiotowej sprawie stanu faktycznego wynika, iż w rzeczywistości odwołujący się nie świadczył w okresie objętym skarżoną decyzją żadnej pracy, gdyż nie był fizycznie w stanie jej świadczyć. Potwierdzają to zarówno jego zeznania, jak i zeznania złożone przez obu jego pracodawców.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i argumentację należy, zdaniem Sądu, stwierdzić, iż nie ma podstaw do uznania pobranego przez odwołującego się zasiłku chorobowego za nienależny, a tym samym nie ma podstaw do wydania decyzji nakazującej mu zwrot kwoty pobranego zasiłku.

W tym miejscu również zauważyć, że sama kontrola, w wyniku której organ rentowy doszedł do wniosku, iż należy uznać pobrany przez odwołującego się zasiłek chorobowy za świadczenie nienależne została przeprowadzona dopiero niemalże rok po okresie niezdolności odwołującego się do pracy. Stąd też fizyczna niemożność faktycznego sprawdzenia przez kontrolerów ZUS, czy rzeczywiście odwołujący się wykonuje pracę zarobkową w okresie pobierania zasiłku chorobowego. Zgodnie z art. 68 ustawy o świadczeniach ZUS jest uprawniony do kontrolowania ubezpieczonych co do prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich, w tym do kontrolowania, czy w okresie oznaczonym na danym zwolnieniu ubezpieczony nie wykonuje pracy. Należy jednak zauważyć, że taka kontrola, aby być efektywną i spełniać zadania postawione przez ustawodawcę, powinna odbywać się w trakcie trwania okresu orzeczonej niezdolności do pracy ubezpieczonego. Wątpliwości musi natomiast budzić celowość takiej kontroli i rzetelność jej wyników, w przypadku jej przeprowadzenia po upływie niemalże roku od zakończenia okresu pobierania zasiłku chorobowego.

Reasumując, w ocenie Sądu należało zmienić zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 13 marca 2013 roku, znak: (...), w całości i orzec, że na odwołującym się A. S. nie ciąży obowiązek zwrotu zasiłku chorobowego pobranego za okres od dnia 12 maja 2011 roku do dnia 24 maja 2011 roku oraz od dnia 26 maja 2011 roku do dnia 30 czerwca 2011 roku.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, jak w sentencji wyroku.

Sygn. akt VI U 94/13

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

(...)